

Załącznik 1 - Plan działań łagodzących

W niniejszym Załączniku do Planu Zarządzania Środowiskiem dla Kontraktu na roboty *Przebudowa mostu drogowego w Krośnie Odrzańskim wraz z drogami dojazdowymi* przedstawiono działania łagodzące negatywne oddziaływania na środowisko, stanowiące wytyczne dla Wykonawcy w ramach w/w Kontraktu. Koszty oraz harmonogram realizacji tych działań powinny zostać uwzględnione w całkowitej Cenie Oferty. Wykonawca pokrywa wszystkie koszty związane z wdrażaniem PZŚ, a Zaakceptowana Kwota Kontraktowa będzie ujmowała te koszty .

Plan działań łagodzących tam, gdzie to okaże się konieczne będzie wykonywany przy uwzględnieniu Polityki Banku Światowego wyrażonej w Podręczniku Operacyjnym Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły, polityką operacyjną Banku Światowego OP.4.12 oraz z uwzględnieniem Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń i we współpracy z zespołem wdrażającym ten Plan. Warunek związany z omawianiem wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy (poz. 102) dotyczy także Inżyniera i JRP.

Objaśnienia dotyczące tabeli w Załączniku nr 1 do PZŚ:

- o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Obszar realizacji Zadania** oznacza obszar wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad, wraz z terenami niezbędnych zajęć czasowych,
- o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Okres realizacji Zadania** oznacza okres wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad,
- o ile w danym przypadku nie podano inaczej, wymagania dla Wykonawcy opisane w PZŚ odnoszą się do całego Obszaru realizacji Zadania,
- Teren budowy / plac budowy oznacza miejsca, gdzie mają być realizowane Roboty Stałe, w tym miejsca składowania i miejsca robocze, do których mają być dostarczone Urządzenia i Materiały, jak również inne miejsca, wskazane w Kontrakcie jako stanowiące część Placu Budowy. Określenia „plac budowy” i „teren budowy” są określeniami stosowanymi zamiennie i rozumianymi w Warunkach Kontraktu jako „Plac Budowy”.

Warunki opisane w Załączniku nr 1 do PZŚ pogrupowane są w następujące kategorie tematyczne:

Nazwa kategorii	Pozycja w tabeli
01 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ i OGRANICZENIEM POWIERZCHNI MIEJSC ZAJĘĆ CZASOWYCH	1 - 4
02 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ OBSZARU REALIZACJI ZADANIA	5 - 7
03 – ORGANIZACJA TERENU BUDOWY, ZAPLECZA BUDOWY, MAGAZYNÓW I PLACÓW SKŁADOWYCH	8 - 9
04 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE GOSPODAROWANIA MASAMI ZIEMNYMI	10 - 12
05 – ZASADY POSTĘPOWANIA Z HUMUSEM I REKULTYWACJI TERENÓW	13 - 14
06 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYCINEK, NASADZEN ORAZ OCHRONY DRZEW I KRZEWÓW	15 - 20
07 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA CHRONIONYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	21 - 43
08 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIU ŚRODOWISKA	44 - 62
09 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI	63 - 70
10 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ I LIKWIDACJĄ INWAZYJNYCH GATUNKÓW ROŚLIN	71 - 73
11 – ZASADY PROWADZENIA PRAC W KORYCIE ODRY	74 - 75
12 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTEKÓW KULTURY	76 - 78
13 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI	79 - 93
14 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ	94 - 103
15 – SZCZEGÓLNE WYMAGANIA POLITYK ES BANKU ŚWIATOWEGO	104 - 112
16 – WYTYCZNE POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OBOWIĄZYWANIA W TRAKCIE REALIZACJI ROBÓT STANU EPIDEMII LUB STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO	113

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
01 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ I OGRANICZENIEM POWIERZCHNI MIEJSC ZAJĘĆ CZASOWYCH				
1.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie zajęć terenów i przekształceń powierzchni ziemi</p> <p>W celu ograniczenia zajęć i przekształceń powierzchni ziemi w trakcie realizacji Zadania należy stosować następujące Zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) należy ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcia terenów oraz przekształcenia powierzchni ziemi podczas wszelkiego typu prac prowadzonych w związku z realizacją Zadania, b) na obszarach przylegających do obszaru realizacji Zadania (zajęć stałych i czasowych) zajmować tereny wyłącznie w obrębie istniejących układów komunikacyjnych. <p>Wszystkie zajęcia czasowe i stałe należy realizować zgodnie z treścią Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Zadania 1B.1/1 (b) oraz Polityką Operacyjną Banku Światowego OP. 4.121. PPNiP zawiera szczegółową listę działań i procedur związanych z pozyskiwaniem gruntów na potrzeby realizacji Zadania.</p>	Wykonawca
2.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie oddziaływań prac na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Należy ograniczyć do niezbędnego minimum zasięg zaplanowanych działań oraz czas prowadzenia prac w korycie i strefie brzegowej rz. Odry.</p>	Wykonawca
3.	Ochrona powierzchni ziemi i krajobrazu	Obszar realizacji Zadania	<p>Obowiązek wykonania zapleczy budowy</p> <p>Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać zaplecza budowy, drogi i place technologiczne. Zaplecza budowy służą m.in. do magazynowania materiałów budowlanych, garażowania, tankowania i bieżących napraw pojazdów, maszyn i urządzeń, lokalizacji obiektów socjalnych oraz pojemników na odpady.</p>	Wykonawca
4.	Ogólne zasady	Obszar	<p>Warunki lokalizacji dróg, zapleczy budowy, placów technologicznych</p>	Wykonawca

¹ <https://policies.worldbank.org/sites/ppf3/PPFDocuments/090224b0822f89db.pdf>

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	ochrony zasobów przyrody ożywionej	realizacji Zadania	<p>Szczegółową lokalizację zapleczy budowy, dróg i placów technologicznych należy ustalić we współpracy z członkami zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy oraz z uwzględnieniem treści Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń. Wykonanie tych obiektów nie może pogorszyć stanu ekologicznego cennych obiektów przyrodniczych zlokalizowanych w obszarze realizacji Zadania. Zaplecza budowy, place technologiczne i drogi technologiczne należy wyłożyć płytami betonowymi na podsypce.</p> <p>Proponowaną lokalizację dróg technologicznych, zapleczy budowy i placów technologicznych należy wyprzedzająco przekazać do Inżyniera w celu uzyskania akceptacji.</p>	
02- WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ OBSZARU REALIZACJI ZADANIA				
5.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Ogólne warunki związane z obsługą komunikacyjną obszaru robót</p> <p>W okresie realizacji Zadania należy zapewnić (w oparciu o istniejącą sieć dróg) jak najmniej uciążliwe dla mieszkańców i bezpieczne warunki dojazdu do terenu budowy oraz dostosować prędkość ruchu pojazdów w rejonie budowy, tak aby zapewnić możliwie najwyższy poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i pieszych.</p>	Wykonawca
6.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi Ochrona dóbr materialnych Ochrona powierzchni ziemi	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania wraz z ich otoczeniem</p> <p>W zakresie wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania obowiązują następujące warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wykonawca sporządzi projekty organizacji ruchu na czas wykonywania robót, zgodnie z zapisami zawartymi w Specyfikacjach Technicznych i wymaganiami Zarządców dróg dotyczącymi dróg transportu i warunków ich użytkowania, Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zarządcami dróg planowanych do wykorzystania, projektów organizacji ruchu i zabezpieczenia robót. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania organizacji ruchu według uzgodnionych projektów (oznakowania i zabezpieczenia terenu robót oraz oznakowania objazdów i zaleconego, związanego ze zmianą organizacji ruchu, oznakowania dróg, itp.), przed przystąpieniem do robót Wykonawca przedstawi Inżynierowi do zaakceptowania uzgodnione z Zarządcami dróg i organem zarządzającym ruchem projekty organizacji ruchu i zabezpieczenia robót oraz Harmonogram. W zależności od potrzeb i postępu Robót projekty organizacji ruchu powinny być 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>aktualizowane przez Wykonawcę na bieżąco (dokonane aktualizacje wymagają uzgodnienia z Zarządcami dróg i organem zarządzającym ruchem),</p> <p>d) zgodnie z obowiązującym prawem oraz uzgodnieniami z Zarządcami dróg, z których będzie korzystał Wykonawca, zostaną oznaczone trasy dojazdu. Oznaczenia te będą regularnie kontrolowane przez Wykonawcę, a w przypadku zniszczenia lub kradzieży oznaczenia Wykonawca niezwłocznie je odtworzy lub uzupełni,</p> <p>e) należy utrzymywać w należytym stanie technicznym i czystości powierzchnie utwardzone w obrębie zapleczy budowy, na których odbywał się będzie ruch samochodowy transportujący materiały budowlane,</p> <p>f) Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budowli i budynków, dróg, rowów odwadniających, przepustów, wodociągów i gazociągów, słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju, oraz obiektów innego rodzaju jak: oznakowania pionowe i poziome, oznakowania nawigacyjne, tablice informacyjne, obiekty dóbr kultury itp., spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców podczas wykonywania robót. Wykonawca jest także odpowiedzialny za przywrócenie drożności rowów i instalacji odwadniających w rejonie prowadzonych robót i użytkowanych dróg transportowych w przypadku wystąpienia uszkodzeń spowodowanych realizacją robót i transportem związanym z obsługą robót,</p> <p>g) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania dokumentacji fotograficznej całego obszaru realizacji Zadania i dróg dojazdowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanu technicznego dróg oraz budynków zlokalizowanych w pobliżu dróg transportu materiałów budowlanych,</p> <p>h) przed przystąpieniem do robót Wykonawca przeprowadzi w obecności Zarządców dróg wizje lokalne, w wyniku których sporządzone zostaną protokoły stanu dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania. Na tej podstawie Wykonawca będzie zobowiązany do odtworzenia stanu technicznego dróg przed okresem realizacji Zadania,</p> <p>i) Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera,</p> <p>j) Wykonawca stosować się będzie do ustawowych ograniczeń obciążenia na oś przy transporcie materiałów i sprzętu do i z obszaru realizacji Zadania. Uzyska on wszelkie niezbędne zezwolenia od</p>	

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			władz co do przewozu nietypowych ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inżyniera.	
7.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi Ochrona dóbr materialnych	Drogi wodne w obszarze realizacji zadania i poza obszarem realizacji Zadania	<p>Warunki związane z wykorzystywaniem dróg wodnych</p> <p>W zakresie wykorzystywania dróg wodnych do obszaru realizacji Zadania obowiązują następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budowli, oznakowania nawigacyjnego dróg wodnych i innych obiektów inżynierskich i infrastruktury technicznej, spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców podczas wykonywania robót, w tym transportu materiałów, sprzętu czy odpadów. Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera; b) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania – przed rozpoczęciem robót, dokumentacji fotograficznej całego obszaru realizacji Zadania, ze szczególnym uwzględnieniem stanu technicznego infrastruktury wskazanej w punkcie a); c) Wykonawca będzie odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych i wodach morskich, w odniesieniu do własnych jednostek, jak i jednostek jego Podwykonawców. 	Wykonawca
03 - ORGANIZACJA TERENU BUDOWY, ZAPLECZA BUDOWY, MAGAZYNÓW I PLACÓW SKŁADOWYCH				
8.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej. Ochrona wód i gleby. Ochrona powierzchni ziemi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Obowiązek wykonania zaplecza budowy oraz dróg, miejsc składowania materiałów oraz miejsc postojowych</p> <p>Przed rozpoczęciem robót budowlanych Wykonawca wykona zaplecze budowy oraz drogi technologiczne i miejsca składowania materiałów oraz miejsca postojowe dla maszyn i pojazdów. W trakcie realizacji prac możliwa jest realizacja dodatkowych placów technologicznych.</p> <p>Zaplecze budowlane, miejsca gromadzenia odpadów i materiałów zorganizować i prowadzić zapewniając oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren przywrócić do stanu nie gorszego niż poprzedni.</p> <p>Wszystkie zajęcia czasowe i stałe należy realizować zgodnie z treścią Planu Pozyskania Nieruchomości</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			i Przesiedleń dla Zadania 1B.1/1 (b) oraz Polityką Operacyjną Banku Światowego OP. 4.12.	
9.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej. Ochrona wód i gleby. Ochrona powierzchni ziemi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki dla wyboru lokalizacji zaplecza budowy, miejsc składowania materiałów, miejsc postojowych oraz placów technologicznych</p> <p>Zaplecze budowy zlokalizowane zostanie w możliwie największej odległości od zabudowań mieszkalnych;</p> <p>a) Zaplecza budowy, miejsca składowe, place technologiczne, miejsca postojowe należy zlokalizować poza terenami pokrytymi zielenią wysoką tj. drzewami, krzewami, które przeznaczone są do pozostawienia zgodnie z dokumentacją projektową;</p> <p>b) Zaplecze budowy, miejsca składowania materiałów, miejsca postojowe i place technologiczne należy zlokalizować poza obszarem chronionych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków roślin;</p> <p>c) Zaplecza budowy, place technologiczne, miejsca postoju pojazdów i maszyn oraz miejsca składowania materiałów należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych Wykonawcy;</p> <p>d) Zaplecza budowy, miejsca składowania materiałów budowlanych, place technologiczne i miejsca postojowe maszyn i pojazdów zlokalizować należy w oddaleniu od koryta rzeki Odry oraz poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 10 lat (tzw. $Q_{10\%}$) oraz uszczelnić ich powierzchnię w sposób zapewniający nieprzedostawanie się zanieczyszczeń do gruntu i do wód gruntowych.</p> <p>e) Wszystkie zajęcia czasowe i stałe należy realizować zgodnie z treścią Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Zadania 1B.1/1 (b) oraz Polityką Operacyjną Banku Światowego OP. 4.12.</p>	Wykonawca
04 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE GOSPODAROWANIA MASAMI ZIEMNYMI				
10.	Ochrona wód i gleb.	Obszar realizacji Zadania	<p>Gospodarka gruntami pochodzącymi z terenu budowy</p> <p>Nadmiar gruntów powstały w trakcie prowadzenia prac budowlanych należy w pierwszej kolejności zagospodarować na terenie budowy.</p> <p>Ilości gruntów, które nie dają się zagospodarować w granicach terenu budowy należy zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją projektową.</p> <p>Masy ziemne, w których stwierdzone zostaną przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji (zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami i ochrony środowiska), należy traktować jako odpad i przekazać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie na ich dalsze zagospodarowanie (zgodnie</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>z ew. stwierdzonym poziomem zanieczyszczeń).</p> <p>Sposób postępowania z gruntami i osadami należy przedstawić w <i>Planie gospodarowania gruntami</i> opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót ziemnych.</p> <p>W <i>Planie gospodarowania gruntami</i> należy ująć m.in. następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Określenie zakresu prac związanych z wydobyciem osadów z koryta rzeki, b) Określenie metodyki badań gruntów i osadów, c) Technologia i sposób planowanego wydobycia osadów z koryta rzeki, d) Opis możliwych sposobów utylizacji wydobytego materiału i miejsc jego tymczasowego składowania, e) Opis środowiskowych skutków potencjalnie związanych z wydobywaniem osadów, f) Określenie sposobu postępowania z wydobytymi osadami w obrębie Terenu Budowy uwzględniając minimalizację skutków środowiskowych, g) Określenie obszarów, które ze względów środowiskowych (np. miejsca występowania objętych ochroną gatunków, siedlisk przyrodniczych) nie mogą zostać zajęte jako miejsca tymczasowego zajęcia na potrzeby postępowania z wydobytymi osadami, np. miejsca przeładunku, itp. oraz innych kluczowych uwarunkowań środowiskowych związanych z wydobyciem osadów jak np. wzrost stężenia zawiesiny, h) Określenie metod dopuszczalnego dalszego zagospodarowania wydobytych gruntów, zgodnie z dokonaną klasyfikacją gruntów i osadów na podstawie przeprowadzonego badania ich jakości. <p>Sposób postępowania z gruntami sklasyfikowanymi jako odpad należy także przedstawić w <i>Planie gospodarowania odpadami</i> opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót (zgodnie z poz. 63 Zał. 1 PZŚ).</p>	
11.	Ochrona wód i gleb.	Obszar realizacji Zadania	<p>Badania jakości (stanu zanieczyszczenia) wydobytych mas ziemnych (gruntów i osadów) na obszarze realizacji Zadania</p> <p>Wykonawca przeprowadzi kontrolne badania i ustali jakość mas ziemnych (w tym osadów w korycie Odry), zgodnie z obowiązującymi przepisami (zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach i odpowiednimi</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>aktami wykonawczymi do ustawy), planowanymi do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowania w granicach terenu budowy (w tym do wykorzystania na cele budowlane) lub • usunięcia poza granice terenu budowy. <p>Celem badań jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustalenie możliwości wykorzystania mas ziemnych w obrębie terenu budowy (w przypadku potwierdzenia braku zanieczyszczenia substancjami niebezpiecznymi); • ustalenie dopuszczalnych sposobów postępowania z zanieczyszczonymi masami ziemnymi. <p>Badania zrealizowane zostaną przez akredytowane do tego rodzaju badań laboratorium, zaakceptowane przez Inżyniera. Przed rozpoczęciem badań Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji <i>Plan Gospodarowania gruntami</i>, który zawierać będzie m.in. metodykę planowanych działań.</p>	
12.	Ochrona wód i gleb.	Obszar realizacji Zadania	<p>Wymagania dla gruntów i kruszyw pochodzących spoza terenu budowy</p> <p>Grunty (w tym masy ziemne) i kruszywa wykorzystywane do robót budowlanych, a pochodzące spoza terenu budowy, powinny spełniać wymogi w zakresie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (zgodne z Prawem ochrony środowiska i jego aktami wykonawczymi), a także w zakresie wszelkich innych obowiązujących przepisów i norm.</p>	Wykonawca
05 - ZASADY POSTĘPOWANIA Z HUMUSEM I REKULTYWACJI TERENÓW				
13.	Zasady postępowania z humusem	Obszar realizacji Zadania	<p>Zdjęcie i zabezpieczenie humusu przed rozpoczęciem prac</p> <p>Przed podjęciem zasadniczych prac niwelacyjnych i ziemnych należy zdjąć wierzchnią warstwę gleby urodzajnej, a następnie składować w postaci regularnych pryzm w sąsiedztwie miejsc prowadzenia prac. Pryzmy należy uformować z zachowaniem zasad bezpieczeństwa (nachylenie skarp pryzm powinno zapewniać stabilność pryzm i bezpieczne warunki prowadzenia robót). Humus należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem, rozjeżdżaniem, zagęszczeniem, składowaniem materiałów budowlanych, możliwością spływu do rzeki.</p> <p>Lokalizację pryzm należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych Wykonawcy, o którym mowa w poz. 94 Załącznika nr 1 PZŚ i przekazać do akceptacji Inżyniera. Po zakończeniu prac budowlanych należy wykorzystać humus do odtworzenia warstwy urodzajnej gleb.</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
14.	Zasady rekultywacji terenów	Obszar realizacji Zadania	<p>Rekultywacja terenów po zakończeniu robót</p> <p>Po zakończeniu robót należy uporządkować teren prowadzenia prac oraz odtworzyć warstwę humusu i zieleni pod nadzorem eksperta botanika-fitosocjologa oraz dendrologa poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozbiórkę zapleczy budowy, dróg i placów technologicznych, itp., wykonanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych przygotowujących do odtworzenia warstwy urodzajnej gleby, odtworzenie warstwy urodzajnej z wykorzystaniem wcześniej zebranego z obszaru realizacji robót humusu, zapewnienie odpowiedniej pielęgnacji terenów zieleni, uporządkowanie obszaru realizacji Zadania. 	Wykonawca
06 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYCINEK, NASADZEN ORAZ OCHRONY DRZEW I KRZEWÓW				
15.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki wycinki i nasadzeń zastępczych drzew i krzewów</p> <ol style="list-style-type: none"> Wykonanie wycinki drzew i krzewów należy przeprowadzić poza okresem od 1 marca do 30 września. Wycinkę drzew i krzewów należy ograniczyć do okazów drzew i krzewów bezpośrednio kolidujących z realizacją Zadania; W celu zrehabilitowania strat bioróżnorodności spowodowanych wycinką drzew i krzewów, przed zakończeniem zasadniczych robót budowlanych należy dokonać nasadzeń rodzimej roślinności drzewiastej i krzewiastej, w stosunku 1:3 (1 wycięte drzewo/krzew = 3 posadzone drzewa/krzewy). Nasadzenia te należy wykonać w miejscach wskazanych przez ekspertów fitosocjologa i dendrologa. Szczegółowy skład gatunkowy i proporcje ilościowe poszczególnych gatunków w planowanych nasadzeniach należy uzgodnić z ekspertem fitosocjologiem i dendrologiem. W nasadzonych uprawach należy prowadzić prace pielęgnacyjne (np. coroczne koszenie traw w uprawach, gradzenie powierzchni upraw, stosowanie repelentów czy uzupełnianie ubytków), przez okres nie krótszy niż 10 lat. Sadzonki powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>danego gatunku i powinny posiadać następujące cechy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pęk szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany; b) przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużać przewodnik; c) system korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty, na korzeniach szkieletowych d) powinny występować liczne korzenie drobne; e) u roślin sadzonych z bryłą korzeniową, bryła powinna być prawidłowo uformowana; f) pędy korony u drzew i krzewów nie powinny być przycięte; g) pędy boczne korony drzewa powinny być równomiernie rozmieszczone; h) przewodnik powinien być prosty; i) blizny na przewodniku powinny być dobrze zarośnięte, dopuszcza się 4 niecałkowicie zarośnięte j) blizny na przewodniku w II wyborze, u form naturalnych drzew. <p>Niedopuszczalne wady u sadzonek drzew i krzewów</p> <ul style="list-style-type: none"> k) silne uszkodzenia mechaniczne roślin; l) ślady żerowania szkodników; m) oznaki chorobowe; n) zwiędnięcie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach naziemnych; o) martwice i pęknięcia kory; p) uszkodzenie pąka szczytowego przewodnika; q) uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej. r) silne uszkodzenia mechaniczne roślin; s) dwupędowe korony drzew formy piennej; t) oznaki pleśnienia lub gnicia. <p>d) Przed wykonaniem nasadzeń Wykonawca opracuje <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie nasadzeń zastępczych, w tym szczegółowych wymagań dotyczących sadzonek i przedstawi wyprzedzająco do akceptacji Inżyniera,</p>	
16.	Ogólne zasady ochrony zasobów	Obszar realizacji	<p>Kontrola drzew pod kątem obecności objętych ochroną gatunków zwierząt</p> <p>W przypadku wycinki drzew o obwodzie pierścicowym powyżej 100 cm, bezpośrednio przed wycinką</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	przyrody ożywionej	Zadania	(maksymalnie na 7 dni przed planowaną wycinką), dokonać przy udziale ekspertów entomologa i chiropterologa z zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy, kontroli zajętości tych drzew przez chronione gatunki nietoperzy i/lub bezkręgowców. Wycinkę drzew i krzewów należy prowadzić pod nadzorem ww. specjalistów. W przypadku stwierdzenia obecności osobników chronionych gatunków owadów i nietoperzy w drzewach podlegających wycince, ww. eksperci określą sposoby postępowania z drewnem zasiedlonych przez gatunki zwierząt chronionych oraz sposoby ograniczania ich śmiertelności.	
17.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Warunki uzasadniające wycinkę drzew zasiedlonych przez cenne gatunki chrząszczy W przypadku stwierdzenia w obrębie drzew planowanych do wycinki obecności objętych ochroną gatunków chrząszczy (postacie larwalne lub dorosłe), zgoda na wycinkę zasiedlonego drzewa może być uwarunkowana jedynie względami technicznymi lub technologicznymi. Przed wycinką drzewa zasiedlonego przez objęte ochroną gatunki chrząszczy Wykonawca uzyska niezbędną decyzję administracyjną, wydawaną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, zezwalającą na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych. Następnie Wykonawca zrealizuje wycinkę oraz wszelkie inne czynności nałożone decyzją administracyjną wydaną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.	Wykonawca
18.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Zasady postępowania przy wycince drzew zasiedlonych przez gatunki nietoperzy W przypadku stwierdzenia obecności nietoperzy w drzewach przeznaczonych do wycinki należy czasowo wstrzymać wycinkę i realizować zalecenia eksperta chiropterologa zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy, adekwatne do aktualnej sytuacji atmosferycznej oraz stwierdzonych gatunków nietoperzy.	Wykonawca
19.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej i krajobrazu	Obszar realizacji Zadania	Ochrona drzew nieprzeznaczonych do wycinki W granicach całego obszaru realizacji Zadania, wskazane do pozostawienia drzewa i krzewy należy zabezpieczyć przed przypadkowym zniszczeniem przy zastosowaniu następujących metod: <ul style="list-style-type: none"> • pnie drzew należy zabezpieczyć osłonami przypniowymi (np. z desek) wokół całego pnia, do wysokości 2-3 m od poziomu gruntu (dolna część desek opierać się ma na podłożu). Pomiędzy odeskowaniem 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>i powierzchnią pnia drzewa należy umieścić elastyczny materiał (np. grube maty słomiane), zabezpieczający pień przed otarciem przez odeskowanie. Odeskowanie należy przymocować do pnia (np. opaskami z drutu lub taśmą stalową), w sposób niepowodujący okaleczenia drzewa. W okresie realizacji prac należy systematycznie kontrolować stan zabezpieczeń i usuwać ew. uszkodzenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> • krzewy należy zabezpieczyć poprzez wykonanie wyгородzenia (np. z desek), • w odległości mniejszej niż 1 m od granicy rzutu korony drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki zabrania się: <ul style="list-style-type: none"> a) wyznaczania dróg i placów technologicznych, miejsc parkingowych i innych elementów mogących wpływać na wzrost ubicia i zmianę napowietrzenia gleby; b) prowadzenia ruchu oraz postoju i parkowania pojazdów, maszyn i urządzeń; c) składowania mas ziemnych (w tym humusu) i materiałów budowlanych. • w obrębie korzeni szkieletowych prace ziemne wykonywać ręcznie. Niedopuszczalne jest podcinanie korzeni szkieletowych, • odsłonięte korzenie drzew i krzewów, w celu ich zabezpieczenia przed nadmiernym wysuszeniem (lato) lub przemarznięciem (zima) należy osłaniać np. matami ze słomy, tkanin workowatych; w lecie maty powinny być polewane wodą, a zimą powinny być suche, • w okresie upałów maksymalnie skrócić czas narażenia korzeni na przesuszenie, natomiast w okresie mrozów na przemarznięcie, • wykopy prowadzone w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów wykonywać ręcznie, a w razie konieczności zastosować przewiertki lub przeciski. 	
20.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej i krajobrazu	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie uszkodzonych drzew i krzewów.</p> <p>W przypadku uszkodzenia nadziemnych części drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia należy niezwłocznie przeprowadzić niezbędne działania pielęgnacyjne, adekwatne do miejsca i rodzaju uszkodzenia.</p> <p>W przypadku uszkodzenia korzeni należy zniszczone końcówki odciąć, a korzenie zabezpieczyć preparatem</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>grzybobójczym.</p> <p>Wyżej wymienione działania należy wykonywać w uzgodnieniu z ekspertem dendrologiem z zespołu ekspertów środowiskowych (o którym mowa w poz. 96, a po ich wykonaniu należy przedstawić Inżynierowi do akceptacji opinię ww. zespołu dotyczącą oceny prawidłowości wykonanych działań.</p>	
07 – WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA CHRONIONYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
21.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Wykonanie jednorazowej inwentaryzacji przyrodniczej</p> <p>Przed rozpoczęciem robót należy przeprowadzić jednorazową inwentaryzację przyrodniczą (wykonaną przez zespół ekspertów środowiskowych Wykonawcy, o którym mowa w poz. 96 Załącznika nr 1 do PZŚ) terenów, przewidywanych pod zajęcia czasowe i stałe, mającą na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ustalenie aktualnego rozmieszczenia płatów siedlisk przyrodniczych ujętych w Zał. I Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG), stanowisk gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną, b) ustalenie miejsc potencjalnego występowania ww. gatunków, <p>W przypadku stwierdzenia obecności siedlisk i gatunków fauny i flory, podlegających ochronie, wobec których konieczne będzie naruszenie zakazów określonych w obowiązujących przepisach, należy – z uwzględnieniem zapisów decyzji administracyjnych umieszczonych w Zał. 4 PZŚ - uzyskać decyzje zezwalające na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku objętych ochroną gatunków roślin, grzybów i zwierząt.</p>	Wykonawca
22.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Bieżące kontrole zespołu nadzoru przyrodniczego w okresie realizacji Zadania</p> <p>Roboty i inne prace wykonywane w okresie realizacji Zadania należy prowadzić pod bieżącym nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy (o którym mowa w poz. 96).</p> <p>Eksperti ci powinni, zgodnie ze specjalnością i rodzajem wykonywanych robót, m.in. przeprowadzać regularne inspekcje całego obszaru realizacji Zadania (nie rzadziej niż raz na miesiąc) i na bieżąco przekazywać swoje uwagi i zalecenia personelowi Wykonawcy odpowiedzialnemu za prowadzenie robót zgodnie z warunkami PZŚ.</p> <p>Z wykonanych inspekcji należy sporządzać pisemne notatki, załączane do comiesięcznych raportów z realizacji</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			warunków PZŚ (o których mowa w poz. 100).	
23.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstąpienie od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt</p> <p>Jeżeli przed rozpoczęciem (w ramach jednorazowej inwentaryzacji przyrodniczej wskazanej w poz.21) lub w trakcie realizacji robót budowlanych na obszarze realizacji Zadania zostanie stwierdzona obecność siedlisk lub stanowisk chronionych gatunków flory i fauny (innych niż stanowiska wskazane w załączniku mapowym do KIP), wówczas obowiązywały będą poniższe warunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wykonawca uzyska i przekaze do akceptacji Inżyniera pisemną opinię zespołu ekspertów środowiskowych zawierającą określenie: zakresu potencjalnego oddziaływania robót na stwierdzone zasoby przyrodnicze oraz konieczności uzyskiwania decyzji, o której mowa w pkt. b), a następnie, jeżeli okaże się to niezbędne w świetle ww. opinii, wykona działania, o których mowa w pkt b-d (poniżej); przed podjęciem jakichkolwiek czynności mogących prowadzić do niszczenia siedlisk i stanowisk lub płoszenia osobników gatunków chronionych (zgodnie z treścią opinii, o której mowa w pkt a), Wykonawca uzyska wymagane prawem decyzje administracyjne zezwalające na odstąpienie od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt; uzyskane decyzje Wykonawca przedłoży do wiadomości Inżyniera; Wykonawca precyzyjnie i terminowo wdroży warunki zawarte w ww. decyzjach. 	Wykonawca
24.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Oznakowanie granic siedlisk przyrodniczych</p> <p>Przed rozpoczęciem zasadniczych robót budowlanych, po wykonaniu jednorazowej inwentaryzacji przyrodniczej, należy wyznaczyć i oznakować w terenie (w sposób widoczny dla pracowników wykonujących i nadzorujących roboty) granice zinwentaryzowanych płatów siedlisk przyrodniczych. Działania należy przeprowadzić przy udziale eksperta fitosocjologa zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy.</p>	Wykonawca
25.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Zabezpieczenie płatów siedlisk przyrodniczych</p> <p>Płaty zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych (w szczególności 3270) położone w sąsiedztwie miejsc objętych robotami należy skutecznie (np. poprzez wyгородzenie płotem zbudowanym z drewnianych pali i siatki leśnej) zabezpieczyć przed zniszczeniem, zanieczyszczeniem, ruchem pojazdów i maszyn oraz swobodnym dostępem osób, których obecność w tym rejonie związana jest z prowadzonymi robotami. Stan zabezpieczeń</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>płatów należy na bieżąco kontrolować i usuwać ewentualne uszkodzenia.</p> <p>Działanie należy przeprowadzić przy udziale eksperta fitosocjologa zespołu przyrodników Wykonawcy.</p>	
26.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Regeneracja płatów siedlisk przyrodniczych</p> <p>Należy wykonać działania wspomagające regenerację siedliska przyrodniczego 3270. Teren po pracach na skarpach brzegowych przywrócić do stanu umożliwiającego naturalną sukcesję roślinności lokalnie występującej. Należy przez to rozumieć ukształtowanie brzegu rzeki i terenów zalewowych tak, aby był zbliżony to naturalnie nieuszkodzonego otoczenia. Bez podsiewania, nawożenia, umacniania nawierzchni (nie dotyczy obszaru bezpośrednio związanego z wykonaniem umocnień, przyczółków i innych zajęć stałych stanowiących element Zadania).</p> <p>Wyżej wymienione działanie (tj. regeneracja płatów siedliska przyrodniczego 3270) należy wykonać pod nadzorem eksperta fitosocjologa z nadzoru przyrodniczego Wykonawcy. Przed rozpoczęciem realizacji niniejszego warunku PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy Plan Zapewnienia Jakości dotyczący ww. prac.</p>	Wykonawca
27.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona nietoperzy w obrębie mostu</p> <p>Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac związanych z przebudową mostu, przy udziale eksperta chiropterologa zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy należy dokonać przeglądu konstrukcji mostu pod kątem występowania nietoperzy, a także określić stopień wykorzystania ww. obiektu przez nietoperze.</p> <p>Dalsze prace prowadzić w uzgodnieniu i pod nadzorem eksperta chiropterologa zespołu przyrodników Wykonawcy, a w przypadku stwierdzenia obecności nietoperzy według jego wskazań.</p>	Wykonawca
28.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona ptaków przed przystąpieniem do prac w obrębie konstrukcji mostu (warunek określony w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15.01.2020 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (WPN-I.6401.1.2020.KS))</p> <p>Prace związane z usunięciem gniazd ptaków w ramach przebudowy mostu drogowego (metalowej konstrukcji nośnej mostu) rozpocząć w miesiącach wrzesień- koniec marca (tj. poza zasadniczym sezonem lęgowym oknówki). Przystąpienie do czynności usuwania gniazd oknówki należy wykonać po opuszczeniu wszystkich</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			gniazd przez ptaki, co powinno zostać potwierdzone przez specjalistę ornitologa na podstawie kontroli mostu.	
29.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona ptaków na etapie realizacji w obrębie konstrukcji mostu (warunek określony w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15.01.2020 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (WPN-I.6401.1.2020.KS))</p> <p>W przypadku konieczności prowadzenia prac w okresie zasadniczego sezonu lęgowego oknówki (kwiecień-koniec sierpnia) należy zabezpieczyć spód konstrukcji mostu oraz mostu tymczasowego przed zakładaniem gniazd przez oknówki poprzez rozpięcie na całej długości mostu siatki o małych oczkach lub tego rodzaju innym materiałem.</p> <p>Zabezpieczenie powinno być na tyle szczelne, żeby ptaki nie mogły dostać się pod spód mostu i założyć gniazda. Prace należy wykonać przed sezonem lęgowym oknówki. Po zakończeniu robót należy stworzyć warunki do ponownego zasiedlenia konstrukcji mostu przez ptaki. Należy ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcia terenu w obrębie międzywala Odry, na potrzeby prowadzenia prac w celu ochrony siedlisk krzyżówki.</p>	Wykonawca
30.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona gatunków ptaków w obrębie międzywala rz. Odry</p> <p>Należy ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcia terenu w obrębie międzywala Odry, na potrzeby prowadzenia prac w celu ochrony siedlisk krzyżówki oraz innych gatunków ptaków wykorzystujących ten obszar jako siedliska żerowania i rozrodu.</p>	Wykonawca
31.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona gatunków ryb</p> <p>Prace w korycie rzeki i na skarpach brzegowych należy wykonywać pod bieżącym nadzorem eksperta ichtiologa oraz zgodnie z jego wytycznymi. W okresie prowadzenia prac w korycie rzeki, kontrola obszaru robót powinna być przeprowadzana nie rzadziej niż raz na 3 dni.</p>	Wykonawca
32.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenia wynikające z potrzeb ochrony ichtiofauny</p> <p>Likwidacja naturalnych elementów morfologicznych, takich jak odsypy śródkorytowe i brzegowe jest możliwa tylko wtedy, gdy jest to niezbędne z punktu widzenia zrealizowania zakresu prac przewidzianego w dokumentacji projektowej oraz technologii i organizacji robót.</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
33.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Odłów i przeniesienie drobnych zwierząt z obszaru realizacji Zadania</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności drobnych zwierząt na terenie budowy należy niezwłocznie przeprowadzić ich odłowów z obszaru realizacji prac pod nadzorem odpowiedniego eksperta z zespołu środowiskowego Wykonawcy oraz przenieść osobniki tych gatunków do właściwych dla nich siedlisk, położonych poza zasięgiem oddziaływania robót. Prace wykonywać pod nadzorem odpowiednich ekspertów zespołu środowiskowego Wykonawcy.</p>	Wykonawca
34.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie przypadkowej śmiertelności zwierząt</p> <p>W celu ograniczenia przypadkowej śmiertelności zwierząt w obrębie obszaru realizacji Zadania należy wdrożyć następujące zasady:</p> <ol style="list-style-type: none"> w trakcie prowadzenia robót należy ograniczyć do niezbędnego minimum obecność dołów o stromych brzegach, do których mogłyby wpadać drobne zwierzęta. W wypadku ich powstania należy je regularnie kontrolować (nie rzadziej niż raz dziennie), pod kątem obecności zwierząt (kontrole wykonywane przez eksperta herpetologa i teriologa). Uwięzione zwierzęta uwolnić do miejsc, gdzie nie będą zagrożone, Przed zasypaniem wykopów sprawdzić obecność/nieobecność zwierząt, a przypadkowo pochwycone w wykopie uwolnić w najbliższe bezpieczne im miejsce, stosować zabezpieczenia studzienek, wykopów, kolektorów etc. przed możliwością wpadania do nich drobnych ssaków, płazów i gadów. Na wypadek przedostania się zwierząt w obręb tych obiektów powinny być one tak skonstruowane, by możliwe było samodzielne wydostanie się z nich zwierząt, w przypadkach kiedy zwierzęta uwięzione w ww. obiektach nie potrafią się samodzielnie z nich wydostać należy je w bezpieczny sposób wyciągnąć i przenieść poza obręb obszaru robót, <p>przenoszenie zwierząt należy wykonywać pod nadzorem eksperta herpetologa lub eksperta teriologa, zespołu przyrodników Wykonawcy, posiadającego doświadczenie w postępowaniu w takich przypadkach.</p>	Wykonawca
35.	Ogólne zasady ochrony zasobów	Obszar realizacji	<p>Ochrona drobnych wodnych zwierząt bezkręgowych oraz roślin wodnych</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	przyrody ożywionej	Zadania	W przypadku wydobycia osadów dennych znajdujących się w strefie przybrzeżnej rzeki natychmiast należy je przenieść poza teren prowadzenia robót i niezwłocznie ponownie umieścić w wodzie Odry. Pozwoli to na zminimalizowanie strat w formach przetrwalnikowych kotewki orzecha wodnego i salwinii pływającej oraz osobników szczeżui wielkiej i spłaszczonej. Prace prowadzić pod nadzorem specjalisty ds. bezkręgowców i specjalisty ichtiologa.	
36.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Przenoszenie kotewki orzecha wodnego (warunek określony w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15.01.2020 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (WPN-I.6401.1.2020.KS)) Przed rozpoczęciem zasadniczych prac budowlanych należy przenieść dojrzałe owoce kotewki orzecha wodnego (<i>Trapa natans</i>) z aktualnego miejsca występowania na stanowisko zastępcze charakteryzujące się odpowiednimi warunkami ekologicznymi, poza teren inwestycji. Działanie należy wykonać w okresie od 1 sierpnia do 15 września.	Zamawiający (przed rozpoczęciem realizacji Zadania/ Wykonawca (w okresie realizacji Zadania)
37.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Przenoszenie salwinii pływającej (warunek określony w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15.01.2020 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (WPN-I.6401.1.2020.KS)) W trakcie prowadzenia prac zauważone osobniki salwinii pływającej należy zebrać i przenieść w nowe miejsce na powierzchni wody w zatoce między ostrogami. Powyższe działanie należy wykonać pod nadzorem fitosocjologa z zespołu ekspertów przyrodników Wykonawcy. Przed rozpoczęciem realizacji niniejszego warunku PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.	Wykonawca
38.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Przyjęcie odpowiedniego harmonogramu realizacji prac Wykonawca powinien zapewnić taki harmonogram prowadzenia prac, aby terminy oraz lokalizacja poszczególnych etapów robót budowlanych były dostosowane do wymagań decyzji środowiskowej i PZŚ oraz w maksymalnym możliwym zakresie ograniczały negatywny wpływ na gatunki chronione występujące na obszarze realizacji Zadania i w jego otoczeniu.	Wykonawca
39.	Ogólne zasady	Obszar realizacji	Ochrona siedlisk płazów przylegających do obszarów robót	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	ochrony zasobów przyrody ożywionej	Zadania	Na obszarze międzywala rzeki Odry nie zasypywać naturalnych zagłębień terenowych nadwyżkami gruntów powstałymi w trakcie wykonywania robót.	
40.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Ograniczenie przypadkowej śmiertelności płazów Pojawiające się w wyniku prowadzenia prac ziemnych, w obszarze realizacji Zadania, zastoiska wody powstałe w wyniku prowadzonych prac, które mogą stanowić miejsca osiedlania się płazów należy na bieżąco likwidować. Likwidowanie zastoisk wody należy wykonywać w uzgodnieniu i pod nadzorem eksperta herpetologa zespołu ekspertów środowiskowych Wykonawcy.	Wykonawca
41.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Obszar realizacji Zadania	Uwzględnienie uwarunkowań wynikających z istnienia obszarów chronionych W trakcie robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania norm, zakazów i wskazań oraz respektowania ograniczeń wynikających z istnienia obszarów i obiektów utworzonych na podstawie Ustawy o ochronie przyrody.	Wykonawca
42.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej. Ochrona wód i gleby. Ochrona powierzchni ziemi.	Obszar realizacji Zadania	Zabezpieczenie obszaru realizacji prac przed wkraczaniem drobnych zwierząt Zaplecza budowy, drogi technologiczne, miejsca składowania materiałów budowlanych, miejsca prowadzonych robót itp. oraz obszary, położone w sąsiedztwie miejsc występowania i tras sezonowych migracji płazów należy zabezpieczyć przed wkraczaniem na te tereny płazów, gadów, drobnych ssaków, poprzez ich odgrodzenie szczelnym ogrodzeniem o wysokości nie mniejszej niż 0,5 m. Ogrodzenia należy systematycznie kontrolować i na bieżąco usuwać ewentualne nieszczelności. Ustalenie rodzaju, szczegółowej lokalizacji ogrodzeń oraz ich montaż należy wykonywać w uzgodnieniu z ekspertem herpetologiem i teriologiem zespołu przyrodników Wykonawcy. Kontrolę stanu ww. ogrodzeń należy prowadzić z udziałem ww. ekspertów. W przypadku stwierdzenia przez ww. ekspertów uszkodzenia w obrębie ogrodzeń należy je na bieżąco naprawiać.	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
43.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej.	Obszar realizacji Zadania	Zakaz przemieszczania mas ziemnych przez przepychanie materiału w korycie Wykonawcę obowiązuje bezwzględny zakaz przemieszczania mas ziemnych poprzez przepychanie materiału w korycie rzeki.	Wykonawca
08 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIU ŚRODOWISKA				
44.	Ochrona wód i gleb. Ochrona przyrody ożywionej.	Obszar realizacji Zadania	Zastosowanie materiałów budowlanych zgodnych z przepisami i normami oraz nieszkodliwych dla środowiska Do realizacji Zadania powinny być używane wyłącznie materiały budowlane nieszkodliwe dla środowiska (przyjazne dla środowiska lub neutralne). Wykorzystywane materiały, surowce, paliwa, nawozy, mieszanki cementowo-betonowe powinny mieć odpowiednie atesty i dopuszczenie do zastosowania.	Wykonawca
45.	Ochrona wód	Obszar realizacji Zadania	Zabezpieczanie wód przed zanieczyszczeniem podczas prowadzenia prac na moście Wykonawca zabezpieczy koryto rzeki Odry przed zanieczyszczeniem spadającymi elementami z robót rozbiórkowych i demontażowych poprzez zastosowanie zabezpieczeń w postaci podwieszanych szczelnych pomostów i podestów, zastosuje specjalne płachty ochronne, siatki ochronne itp. pod ustrojem nośnym rozbieranego mostu, by wyłapać odpady powstające podczas rozbiórki mostu.	Wykonawca
46.	Ochrona wód i gleb. Ochrona powietrza i klimatu akustycznego.	Obszar realizacji Zadania	Sprawność techniczna i przeglądy pojazdów, maszyn i urządzeń W zakresie sprawności technicznej i przeglądów pojazdów, maszyn i urządzeń obowiązują poniższe warunki: <ul style="list-style-type: none"> • sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z realizacją Zadania powinien być w pełni sprawny technicznie i spełniać wymogi dopuszczające do użytku, • Wykonawca stale dokonywał będzie bieżących przeglądów stanu pojazdów, maszyn i urządzeń oraz eliminował będzie dostępnymi środkami organizacyjnymi możliwość przedostania się jakichkolwiek zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, w tym w szczególności wystąpienia rozlewu paliw, olei hydraulicznych i substancji ropopochodnych, zarówno podczas obsługi, transportu, jak i pracy pojazdów, 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			maszyn i urządzeń.	
47.	Ochrona wód i gleb.	Obszar realizacji Zadania	Zapobieganie emisji zanieczyszczeń ropopochodnych Wszelkie prace ziemne oraz prace w obrębie wód należy wykonać ze szczególną ostrożnością, w sposób zapewniający ochronę gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, w szczególności substancjami ropopochodnymi.	Wykonawca
48.	Ochrona wód i gleby	Obszar realizacji Zadania	Postępowanie w przypadku emisji zanieczyszczeń ropopochodnych W przypadku awaryjnego wycieku substancji szkodliwych w wyniku wycieku paliwa, smarów i olejów do gruntu lub wody, należy przystąpić do natychmiastowego zneutralizowania wycieku, przy zastosowaniu odpowiednich dla rodzaju substancji sorbentów do strącania tych zanieczyszczeń, a zużyte środki po neutralizacji należy przekazać uprawnionym odbiorcom.	Wykonawca
49.	Ochrona wód i gleby	Obszar realizacji Zadania	Zasady parkowania sprzętu budowlanego i transportowego Sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z realizacją Zadania należy po zakończeniu pracy lub w przypadku awarii odprowadzić na miejsce postoju zapewniające ochronę powierzchni ziemi przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.	Wykonawca
50.	Ochrona wód i gleby	Obszar realizacji Zadania	Środki do neutralizacji wycieków Na terenie budowy (szczególnie w miejscach obsługi pojazdów, maszyn, miejscach do tankowania, obsługi technicznej itp.) Wykonawca zapewni środki do neutralizacji ewentualnych wycieków i odpadów (np. sorbenty hydrofobowe, biopreparaty, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rolkach, poduszki i rękawy sorpcyjne). Należy zapewnić stosowną ilość ww. środków (np. sorbentów), odpowiednich do zastosowania na powierzchniach stałych i powierzchni wody.	Wykonawca
51.	Ochrona wód i gleby	Obszar realizacji	Posiadanie zapór przeciwrozlewowych na wodzie W obszarze realizacji Zadania należy zapewnić stosowną ilość zapór przeciwrozlewowych na wodzie,	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
		Zadania	niezbędnych do wykorzystania w przypadku niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych.	
52.	Ochrona wód i gleby	Obszar realizacji Zadania	<p>Bezpieczne dla środowiska magazynowanie materiałów i surowców</p> <p>Przewidziane do wykorzystania w fazie realizacji materiały i substancje, należy magazynować w wydzielonych do tego miejscach, w sposób bezpieczny dla środowiska, w szczególności Wykonawca zapewni spełnienie poniższych warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> składować materiały i surowce jak najdalej od koryta rzeki, magazynować materiały i surowce w odpowiednich pojemnikach, zastosować odpowiednie i właściwe zabezpieczenia materiałów sypkich do wykorzystania w fazie budowy przed ich wywiewaniem oraz nadmiernym pyleniem, w uzasadnionych przypadkach zadasyć powierzchnie, na których składowane będą materiały budowlane, dla których istnieje ryzyko wypukiwania substancji i ich ewentualnej infiltracji do gruntu. 	Wykonawca
53.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie prac do pory dziennej</p> <p>Ograniczenie okresu realizacji prac do pory dziennej</p> <ol style="list-style-type: none"> roboty należy wykonywać w porze dziennej tj. między godz. 8.00 a 18.00 (preferowana realizacja w godzinach 8-16), należy ograniczać hałas agregatów pompowych, poprzez stosowanie urządzeń wyposażonych w skuteczne obudowy dźwiękoszczelne zapewniające redukcję poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm, należy ograniczać hałas pojazdów, maszyn i urządzeń poprzez użytkowanie sprawnych technicznie pojazdów należy nie przeciążać maszyn i pojazdów oraz unikać i ograniczać eksploatację silników na najwyższych obrotach. 	Wykonawca
54.	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Zadania	<p>Ochrona okolicznych mieszkańców przed hałasem</p> <p>Wykonawca stosować będzie rozwiązania techniczne zapewniające właściwe warunki akustyczne w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, a w razie konieczności (w tym na polecenie Inżyniera) zastosuje przenośne ekrany akustyczne.</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			Przed przystąpieniem do realizacji niniejszego działania Wykonawca przeprowadzi pomiary hałasu przed zamontowaniem ekranów akustycznych oraz po montażu. Przed rozpoczęciem realizacji niniejszego warunku PZŚ należy przedstawić do akceptacji Inżyniera szczegółowy <i>Plan Zapewnienia Jakości</i> dotyczący ww. prac.	
55.	Ochrona klimatu akustycznego. Ochrona powietrza.	Obszar realizacji Zadania	Ograniczanie hałasu i spalin pojazdów, maszyn i urządzeń W okresie realizacji Zadania należy stosować urządzenia i maszyny spełniające wymogi i standardy środowiskowe, w tym sprzęt odpowiednio wyciszony, sprawny technicznie, o niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz najmniej uciążliwe pod względem akustycznym technologie prowadzenia prac.	Wykonawca
56.	Ochrona powietrza. Ochrona klimatu akustycznego.	Obszar realizacji Zadania	Ograniczanie zanieczyszczenia powietrza spalinami oraz ograniczenie emisji hałasu W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na stan powietrza oraz klimat akustyczny: a) postój pojazdów powinien odbywać się przy zgaszonym silniku; b) należy wyłączać zbędne, nieużywane w danym momencie urządzenia, maszyny i narzędzia emitujące hałas; c) unikać nakładania się i piętrenia oddziaływań o jednym charakterze, np. jednoczesna praca agregatów, koparek i pojazdów transportowych; d) należy ograniczać czas pracy silników na najwyższych obrotach; e) należy ograniczać prędkość jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy.	Wykonawca
57.	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	Ograniczanie pylenia z placu budowy i dróg W trakcie realizacji Zadania należy ograniczyć skutki wtórnego zapylenia w szczególności poprzez: a) systematyczne porządkowanie placu budowy i zaplecza budowy; b) zraszanie pyłących powierzchni dróg; c) stosowanie szczelnych plandek na samochodach przewożących materiały mogące powodować pylenie podczas transportu; d) czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem na drogi dojazdowe do obszaru realizacji Zadania.	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
58.	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Utrzymanie czystości na drogach</p> <p>W celu utrzymania czystości na drogach należy podjąć m.in. następujące działania:</p> <p>a) Wykonawca zastosuje wszelkie dostępne środki techniczne oraz organizację robót, aby maksymalnie ograniczyć zanieczyszczanie dróg dojazdowych do obszaru realizacji Zadania.</p> <p>b) w miejscach wyjazdu sprzętu ciężkiego z placu budowy Wykonawca zainstaluje stanowiska, gdzie będzie się odbywać wstępne usuwanie gruntu czy błota z kół pojazdów.</p> <p>c) Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego i systematycznego usuwania wszelkich zanieczyszczeń powstałych na drogach w wyniku ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń związanego z realizacją Zadania.</p>	Wykonawca
59.	Ochrona jakości powietrza	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie pylenia w trakcie wykonywania robót</p> <p>Materiały sypkie i kruszywa przeznaczone do wykorzystania w fazie budowy zabezpieczyć przed ich wywiewaniem oraz nadmiernym pyleniem z ich powierzchni zarówno podczas magazynowania jak i w trakcie wbudowywania.</p>	Wykonawca
60.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Wyposażenie zapleczy budowy w urządzenia podczyszczające wody opadowe</p> <p>Zaplecza budowy (służące także jako miejsca obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń, gdzie odbywa się ich garażowanie, tankowanie, obsługa techniczna, itp.) należy wyposażyć w urządzenia podczyszczające wody opadowe (w celu zabezpieczenia wód powierzchniowych i gleb przed przedostaniem się do nich substancji ropopochodnych).</p>	Wykonawca
61.	Ochrona gleb, wód powierzchniowych	Obszar realizacji Zadania	<p>Ograniczenie potencjalnych źródeł zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi</p> <p>Prace budowlane należy organizować w taki sposób, aby ograniczyć przelewanie paliw i innych środków chemicznych w obrębie obszaru realizacji Zadania. Działania takie mogą być prowadzone wyłącznie w obrębie utwardzonych powierzchni zapleczy budowy wyposażonych w warstwę nieprzepuszczalną zapobiegającą przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód i gleb.</p>	Wykonawca
62.	Ochrona wód powierzchniowych	Obszar realizacji	<p>Zabezpieczenie zapleczy budowy przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń</p> <p>Zaplecze budowy należy sytuować na terenie utwardzonym, wyścielonym nieprzepuszczalnym materiałem</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
		Zadania	izolującym, zabezpieczającym podłoże przed przedostawaniem się ew. zanieczyszczeń stałych lub ciekłych.	
09 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI				
63.	Opracowanie <i>Planu gospodarowania odpadami</i>	Obszar realizacji Zadania	<p>Opracowanie Planu gospodarowania odpadami</p> <p>W ciągu 42 dni od daty rozpoczęcia robót Wykonawca opracuje i przedłoży do akceptacji Inżyniera <i>Plan gospodarowania odpadami</i> związany z realizacją Kontraktu, określający sposób gospodarowania odpadami, w tym niebezpiecznymi powstającymi w trakcie prowadzenia robót, uwzględniający m.in. wytyczne w zakresie postępowania z odpadami, zawarte w Załączniku 1 PZŚ oraz zagadnienia takie jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zastane oraz przewidywane ilości odpadów, Rodzaj powstających odpadów (m. in. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej - włączając glebę z terenów zanieczyszczonych, odpady niebezpieczne, odpady komunalne, odpady zawierające azbest). Sposoby zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu odpadów na środowisko, Sposób zagospodarowania odpadów z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów. 	Wykonawca
64.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Przechowywanie substancji i materiałów niebezpiecznych, w tym odpadów zawierających azbest</p> <p>Odpady niebezpieczne należy segregować i magazynować - do czasu ich przekazania uprawnionym podmiotom celem dalszego zagospodarowania - odrębnie w wyznaczonych szczelnych pojemnikach ustawionych na terenie utwardzonym lub w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, w tym zadasyć powierzchnie, na których składowane będą odpady niebezpieczne, dla których istnieje ryzyko wyptukiwania substancji i ich ewentualnej infiltracji do gruntu. Pojemniki i miejsca magazynowania winny zostać oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.</p> <p>W przypadku stwierdzenia odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy postępować zgodnie z zarządzeniami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest(Dz.U. 2004 nr 71 poz. 649 z późn. zm.)</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
65.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania z odpadami (w tym również z rozbiórki mostu)</p> <p>Odpady powstające podczas realizacji Zadania należy zagospodarowywać zgodnie z następującymi zasadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) odpady gromadzić i magazynować selektywnie w szczelnych pojemnikach lub w wydzielonych i przystosowanych do tego celu miejscach, w warunkach zapobiegających pyleniu i rozwiewaniu frakcji lekkich oraz ich negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, b) pojemniki do gromadzenia odpadów powinny być ustawione na terenie utwardzonym, oznakowanym i zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich, do czasu ich przekazania podmiotom uprawnionym do dalszego zagospodarowania tego rodzaju odpadów, c) lokalizację miejsc wyznaczonych do gromadzenia odpadów Wykonawca uprzednio uzgodni z Inżynierem, d) zapewnić sukcesywny odbiór przez podmioty uprawnione do dalszego ich zagospodarowania lub unieszkodliwiania, e) Wykonawca zapewni bieżący odbiór odpadów pochodzących z rozbiórki mostu przez podmioty uprawnione do ich dalszego zagospodarowania, maksymalnie ograniczając tymczasowe gromadzenie tych odpadów w obrębie obszaru realizacji Zadania, f) Wykonawca nie będzie lokalizował miejsca tymczasowego gromadzenia odpadów pochodzących z rozbiórki istniejącego mostu w obrębie chronionych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków roślin, g) w przypadku gdy ze względów technologicznych zajdzie potrzeba odtransportowania dużych elementów konstrukcyjnych mostu na brzeg w celu ich dalszej rozbiórki (np. kruszenia) działania takie wymagają spełnienia warunku w poz. 8, 9 (Warunki dla wyboru lokalizacji zaplecza budowy, miejsc składowania materiałów) oraz 53, 54 (warunki dotyczące emisji hałasu), h) gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z aktualnymi przepisami regulującymi gospodarowanie odpadami oraz <i>Planem gospodarowania odpadami</i>, o którym mowa w Załączniku 1 do PZŚ. 	Wykonawca
66.	Zasady dotyczące badań i postępowania	Koryto Odry w granicach	<p>Gospodarka osadami pochodzącymi z terenu budowy</p> <p>Osady pochodzące z koryta Odry należy w pierwszej kolejności zagospodarować na terenie budowy (o ile nie</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	z osadami z koryt cieków	obszaru realizacji Zadania	zostaną sklasyfikowane jako gruntu zanieczyszczone). Pozostały nadmiar gruntów należy zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją projektową. Sposób postępowania z gruntami stanowiącymi odpad należy przedstawić w <i>Planie gospodarki odpadami</i> , opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót (zgodnie z poz. 63 Załącznika nr 1 do PZŚ).	
67.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zapobieganie powstawaniu nielegalnych wysypisk śmieci Przed rozpoczęciem robót, Wykonawca dokona rozpoznania obszaru realizacji Zadania, pod kątem obecności nielegalnych wysypisk śmieci. W trakcie realizacji Zadania Wykonawca zabezpiecza obszar realizacji Zadania przed powstawaniem tego rodzaju wysypisk.	Wykonawca
68.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Postępowanie ze ściekami socjalno-bytowymi i opadowymi W przypadku braku możliwości odprowadzania ścieków socjalno-bytowych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, ścieki należy gromadzić w szczelnych, bezodpływowych zbiornikach i zapewnić ich regularny odbiór przez upoważnione podmioty. Wody opadowe odprowadzane z terenów utwardzonych, uszczelnionych i tymczasowych obiektów zaplecza (np. miejsc składowania paliw i olejów, parkingów, baraków itd.) nie mogą przenosić z nich zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i gruntowych.	Wykonawca
69.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych w obrębie obszarów prac W obszarze realizacji prac należy zapewnić niezbędną liczbę toalet przenośnych oraz zapewnić przeszkolenie wszystkich pracowników w zakresie utrzymywania odpowiednich warunków higienicznych. Wykonanie szkolenie powinno zostać udokumentowane w tym na podstawie listy obecności uczestników szkoleń.	Wykonawca
70.	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Zadania	Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi Odpady niebezpieczne należy segregować i magazynować - do czasu ich przekazania uprawnionym podmiotom celem dalszego zagospodarowania - odrębnie w wyznaczonych szczelnych pojemnikach ustawionych na terenie utwardzonym lub w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, w tym zadaszyć powierzchnie, na których składowane będą odpady niebezpieczne, dla których	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			istnieje ryzyko wypłukiwania substancji i ich ewentualnej infiltracji do gruntu. Pojemniki i miejsca magazynowania winny zostać oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.	
10 – WYMAGANIA ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM ROZPRZESTRZENIANIU SIĘ I LIKWIDACJĄ INWAZYJNYCH GATUNKÓW ROŚLIN				
71.	Ochrona zasobów przyrodniczych	Obszar realizacji Zadania	Kontrola odcinków wałów pod kątem występowania inwazyjnych gatunków roślin Przed rozpoczęciem robót, w trakcie sezonu wegetacyjnego, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania stanowisk inwazyjnych gatunków roślin, ze szczególnym uwzględnieniem klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> , bożodrzewu gruczołowatego <i>Ailanthus altissima</i> , kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> .	Wykonawca
72.	Ochrona zasobów przyrodniczych	Obszar realizacji Zadania	Konieczność likwidacji stanowisk inwazyjnych gatunków roślin W miejscach stwierdzenia stanowisk inwazyjnych gatunków roślin, o których mowa w poz. 71 Załącznika nr 1 do PZŚ, w okresie realizacji przedsięwzięcia oraz w okresie jednego kolejnego sezonu wegetacyjnego po zakończeniu przedsięwzięcia, należy usuwać wszelkie stwierdzone okazy roślin należących do obcych gatunków inwazyjnych, w szczególności klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> , bożodrzewu gruczołowatego <i>Ailanthus altissima</i> , kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> , aż do ich zaniknięcia i zastąpienia miejscową roślinnością.	Wykonawca, do końca Okresu Zgłaszania Wad
73.	Ochrona zasobów przyrodniczych	Obszar realizacji Zadania	Zapobieganie rozprzestrzenianiu się i likwidacja stanowisk inwazyjnych gatunków roślin Likwidację stanowisk inwazyjnych gatunków roślin, o której mowa w poz. 72 Załącznika nr 1 PZŚ – w zależności od gatunku – należy przeprowadzać przy udziale i zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami określonymi przez eksperta fitosocjologa zespołu środowiskowego Wykonawcy, stosując się jednocześnie do poniższych wytycznych: a) likwidację stanowisk inwazyjnych gatunków roślin prowadzić poprzez wykopywanie lub wrywanie (wraz z bryłą korzeniową) lub/i oprysk chemiczny, b) w trakcie odhumusowania miejsc zajęć czasowych, zdjęty humus z roślinami inwazyjnymi - niepołączony z innymi masami ziemnymi - przekazać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia	Wykonawca, do końca Okresu Zgłaszania Wad

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			na gospodarowanie odpadami w celu wywozu humusu na składowisko odpadów.	
11 – ZASADY PROWADZENIA PRAC W KORYCIE ODRY				
74.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Koryto Odry w granicach obszaru realizacji Zadania	<p>Warunki dotyczące prowadzenia prac w korycie Odry i w najbliższym otoczeniu koryta</p> <p>W przypadku prac z narzutem kamiennym typu ciężkiego, należy przestrzegać następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zakaz zrzucania kamieni z samochodów bezpośrednio do koryta rzeki, b) w pierwszej kolejności należy wyładować kamień na brzegu rzeki, a następnie przenieść poszczególne bloki kamienia za pomocą koparki z brzegu do koryta, c) prace związane z formowaniem, układaniem narzutu kamiennego należy wykonywać z ładu, d) obowiązuje zakaz ingerencji w części koryta i brzegi rzeki nieobjęte robotami, e) należy ograniczyć czas i liczbę odwodnień, przy czym nie można zrzucić wód z wykopów bezpośrednio do cieków, f) w przypadku emisji zanieczyszczeń ropopochodnych do wód należy natychmiastowo podjąć działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zanieczyszczeń i bezzwłocznie usunąć zanieczyszczenia z powierzchni wody, g) zaleca się, aby wszystkie elementy mostu wymagające oczyszczania, konserwacji, zabezpieczenia antykorozyjnego, zostały zdemontowane, a prace te wykonane były poza strefą międzywala rzeki, h) substancje chemiczne należy używać zgodnie z przeznaczeniem i przechowywać je w specjalnie wydzielonych i zabezpieczonych miejscach, aby ograniczyć możliwość wycieków paliwa, oleju oraz innych substancji bezpośrednio do ziemi lub wód powierzchniowych. 	Wykonawca
75.	Ogólne zasady ochrony zasobów przyrody ożywionej	Koryto Odry w granicach obszaru realizacji	<p>Kontrola osadów wydobytych z koryta Odry</p> <p>W przypadku konieczności prowadzenia prac związanych z odmulaniem i wydobywaniem osadów oraz rumoszu z koryta należy stosować się do następujących zasad prowadzenia prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bezpośrednio po usunięciu materiału dennego z koryta cieku oraz ponownie w okresie do godziny po 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
		Zadania	<p>odmuleniu, należy dokonywać przeglądu miejsc odkładania materiału,</p> <p>b) miejsca odkładu zostaną uzgodnione z zespołem środowiskowym Wykonawcy oraz wyprzedzająco przekazane do uzgodnienia z Inżynierem,</p> <p>c) przeglądu opisanego w pkt. a dokonuje ekspert ichtiolog zespołu przyrodników Wykonawcy,</p> <p>d) częstotliwość przeglądów może być większa od określonej powyżej i powinna być dostosowana do rodzaju i ilości wydobywanych osadów dennych oraz warunków pogodowych panujących w czasie wykonywania prac (np. wysokiej temperatury),</p> <p>e) ew. zwiększenie częstotliwości kontroli dokonywane jest zgodnie z zaleceniami eksperta ichtiologa zespołu przyrodników Wykonawcy,</p> <p>f) z materiału dennego należy wybierać i uwalniać do wody wszystkie zauważone zwierzęta znajdujące się w zaczerpniętych osadach dennych (w szczególności ryby i małże), stadia larwalne bezkręgowców (w szczególności ważek),</p> <p>g) zebrane osobniki należy przenieść i wypuścić do cieku w miejscach zapewniających im bezpieczeństwo (np. na odcinkach gdzie zakończono już roboty w korycie lub nie prowadzono prac odmuleniowych).</p>	
12 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW KULTURY				
76.	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie nadzoru archeologicznego</p> <p>Przez cały okres realizacji robót Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów (nadzór archeologiczny Wykonawcy). Zespół ten odpowiedzialny jest za realizację i/lub koordynację następujących działań:</p> <p>a) przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych w obrębie ujawnionych stanowisk archeologicznych,</p> <p>b) realizację robót, w obrębie ujawnionych stanowisk archeologicznych, zgodnie z warunkami</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>określonymi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w pozwoleniu na ich prowadzenie,</p> <p>c) odpowiednim zabezpieczeniu cennych przedmiotów i innych elementów substancji zabytkowej oraz przetransportowania ich z obszaru robót do wyznaczonego miejsca lub instytucji,</p> <p>d) wszystkie prace związane z zabytkowym mostem na rz. Odrze należy prowadzić pod bezpośrednim nadzorem zespołu ekspertów archeologów Wykonawcy,</p> <p>e) opracowanie odpowiedniego planu działań w zakresie nadzoru archeologicznego w formie <i>Planu Zapewnienia Jakości</i>.</p>	
77.	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania w przypadku odkrycia zabytków ruchomych lub stanowisk archeologicznych</p> <p>Jeśli Wykonawca w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest zobowiązany:</p> <p>a) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryte przedmioty oraz zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce odkrycia,</p> <p>b) niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego terytorialnie wójta lub burmistrza. Wykonawca jednocześnie powiadamia w powyższym zakresie Inżyniera,</p> <p>c) niezwłocznie zawiadomić zespół ekspertów archeologów Wykonawcy,</p> <p>d) umożliwić i zapewnić przeprowadzenie działań dokumentacyjnych, badań archeologicznych i innych niezbędnych działań wskazanych przez zespół ekspertów archeologów Wykonawcy i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie przedmiotów i innej substancji zabytkowej,</p> <p>e) w przypadku zabytków nieruchomych, po zakończeniu opisanych w pkt. d. działań należy zrealizować wytyczne i inne działania określone przez zespół archeologów /lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie przedmiotów i innej substancji zabytkowej.</p>	Wykonawca
78.	Ogólne ustalenia dotyczące ochrony	Obszar realizacji	Uzyskanie zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	dziedzictwa kulturowego i zabytków	Zadania	W celu realizacji zapisów PZŚ związanych z Ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków (poz. 76, 77 Załącznika 1 do PZŚ), Wykonawca, w razie zaistnienia takiej potrzeby, uzyska także na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Zamawiającego, zezwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ) na prowadzenie ratowniczych badań archeologicznych.	
13 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI				
79.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	Odpowiednie składowanie materiałów budowlanych Materiały wykorzystywane do prac budowlanych należy składować w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem i w sposób niezagrażający bezpieczeństwu środowiska, ludzi i mienia.	Wykonawca
80.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	Zapewnienie warunków bezpieczeństwa w trakcie prowadzenia robót Praca maszyn, urządzeń i innego sprzętu musi być prowadzona w sposób niezagrażający bezpieczeństwu środowiska ludzi i mienia, wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia lub stoczenia się sprzętu i maszyn.	Wykonawca
81.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej Wykonawca opracuje plan BIOZ, uzyska akceptację jego treści przez Inżyniera, a następnie będzie realizował roboty, zgodnie z zapisami planu BIOZ. Wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej ujęte w BIOZ powinny obejmować również zakaz palenia ognisk oraz spalania materiałów łatwopalnych w obrębie obszaru realizacji Zadania.	Wykonawca
82.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji	Opracowanie dokumentów związanych z bezpieczeństwem ludzi, mienia i środowiska w obszarze realizacji Zadania	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
		Zadania	<p>a) W związku z ryzykiem wystąpienia powodzi Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy</i>, który uwzględni lokalne uwarunkowania hydrologiczne i meteorologiczne w okolicach terenu budowy. W przypadku wystąpienia powodzi Wykonawca będzie postępował zgodnie z procedurami opisanymi w ww. dokumencie,</p> <p>b) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Projekt organizacji placu budowy</i>, który zawierać będzie m.in. elementy takie jak: lokalizacja zaplecza budowy, zagospodarowanie zaplecza budowy, zabezpieczenie zaplecza budowy, drogi technologiczne, ochrona środowiska na zapleczu budowy,</p> <p>c) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan zapewnienia jakości</i>, który zawierać będzie m.in. elementy takie jak: organizacja wykonania robót, organizacja ruchu na budowie wraz z oznakowaniem robót, BHP i ochrona środowiska, wykaz zespołów roboczych, zakres obowiązków kluczowego personelu, kontrola jakości, badania laboratoryjne,</p> <p>d) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Plan postępowania w przypadku niekontrolowanej emisji (wycieku) substancji ropopochodnych</i>, który powinien zawierać między innymi elementy dotyczące trybu postępowania w przypadku rozlewu substancji chemicznych i ropopochodnych,</p> <p>e) Wykonawca opracuje i przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: <i>Strategie Zarządzania i Plany Wdrażania ESHS (strategie zarządzania i plany wdrażania dot. ryzyka środowiskowego, społecznego, zdrowotnego i bezpieczeństwa)</i>, który zawiera m.in. elementy takie jak: opis działań podejmowanych w celu zarządzania ryzykami, opis wykorzystywanych materiałów, sprzętu, opis procesów zarządzania itp., które będą realizowane przez Wykonawcę i jego podwykonawców w celu minimalizacji ryzyk,</p> <p>f) <i>Kodeks Postępowania ES Personelu Wykonawcy</i> (Kodeks Postępowania zapewniający wdrożenia środków mających na celu zaradzenie zagrożeniom środowiskowym i społecznym związanym z realizacją Zadania, w tym ryzyku wykorzystywania seksualnego, niegodziwego traktowania w celach seksualnych i molestowania seksualnego), który zawiera m.in. zobowiązania Wykonawcy w szczególności w zakresie ochrony środowiska, spraw społecznych, zdrowia i bezpieczeństwa.</p>	

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
83.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych</p> <p>W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej (innej niż powódź), wypadku, większej awarii itp., Wykonawca zobowiązany jest podjąć następujące działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> bezzwłocznie powiadomić odpowiednie służby (Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe, Policję itp.); do czasu przyjazdu odpowiednich służb wykonywać niezbędne czynności ograniczające ryzyko strat w personelu, majątku i środowisku (w miarę możliwości uzgodnione z odpowiednimi służbami); powiadomić Inżyniera i Zamawiającego; po przyjeździe odpowiednich służb postępować ściśle według ich zaleceń i instrukcji. 	Wykonawca
84.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Wyznaczenie i odpowiednie oznaczenie stref niebezpiecznych</p> <p>W obrębie obszaru realizacji Zadania Wykonawca zobowiązany jest wyznaczyć strefy niebezpieczne, stwarzające zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz oznakować te strefy przy pomocy tablic ostrzegawczych i dodatkowo zabezpieczyć przed wstępem na ich teren osób nieuprawnionych.</p>	Wykonawca
85.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Wymóg właściwego zabezpieczenia i oznakowania obszaru robót</p> <p>Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia i oznakowania terenu budowy. Eksperti Wykonawcy ds. BHP będą odpowiedzialni za zapewnienie właściwego oznaczenia terenu budowy zgodnie z obowiązującym prawem. Oznakowanie to będzie regularnie kontrolowane, w przypadku zniszczenia lub kradzieży oznakowania Wykonawca niezwłocznie je odtworzy lub uzupełni.</p>	Wykonawca
86.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie odpowiednich warunków widoczności</p> <p>W przypadku konieczności realizacji prac po zmroku oraz w warunkach ograniczonej widoczności Wykonawca zapewni źródła oświetlenia umożliwiające uzyskanie odpowiedniego dla warunków pracy natężenia światła.</p> <p>Wykonawca zapewni stałe warunki widoczności w dzień i w nocy elementów zabezpieczenia i oznakowania terenu budowy – barier i znaków, dla których jest to nieodzowne ze względów bezpieczeństwa.</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
87.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania wraz z otoczeniem	<p>Dokumentowanie i monitoring stanu technicznego budynków narażonych na oddziaływanie drgań i wibracji</p> <p>Przed przystąpieniem do robót w czasie których może dojść do drgań i wibracji zagrażających okolicznym mieszkańcom oraz pobliskiej zabudowie i obiektom infrastrukturalnym, Wykonawca przeprowadzi inwentaryzację istniejących budynków i obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem pęknięć i uszkodzeń.</p>	Wykonawca
88.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady profilaktyki chorób typu HIV-AIDS i innych chorób zakaźnych w tym np. COVID 19</p> <p>Wykonawca, poprzez zatwierdzonego dostawcę usług, przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie roznoszenia chorób typu HIV-AIDS oraz podejmie wszelkie inne środki, aby zmniejszyć ryzyko przeniesienia wirusa HIV pomiędzy i wśród personelu Wykonawcy i społeczności lokalnej.</p> <p>Działania te należy wykonać zgodnie z warunkami określonymi w <i>Dokumentach Przetargowych</i> kontraktu (część <i>Warunki Ogólne, klauzula 6.7</i>). Szkolenia uwzględniały będą również inne choroby zakaźne (np. COVID 19).</p>	Wykonawca
89.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Nadzór saperski na obszarze realizacji Zadania</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka związanego z możliwością występowania na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, Wykonawca zapewni:</p> <ol style="list-style-type: none"> przed rozpoczęciem robót – przeprowadzenie rozpoznania obszarów realizacji Zadania pod kątem obecności niewybuchów i niewypałów (raport z wynikami ww. rozpoznania saperskiego należy przedłożyć do Inżyniera), w trakcie prowadzenia robót ziemnych – nadzór saperski nad robotami (prowadzony przez zespół nadzoru saperskiego Wykonawcy), polegający na bieżącym sprawdzaniu i oczyszczaniu obszaru realizacji Zadania z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją; w przypadku znalezienia na obszarze realizacji Zadania przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego – wdrożenie procedur opisanych w poz. 90 Załącznika nr 1 do PZŚ. 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
90.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania z niewybuchami lub niewypałami</p> <p>W przypadku znalezienia niewybuchu lub niewypału należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natychmiast przerwać prace, a) ewakuować osoby i sprzęt z obszaru wokół znaleziska i zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych, b) niezwłocznie powiadomić nadzór saperski i Policję, a następnie postępować zgodnie z uzyskanymi od nich zaleceniami, c) powiadomić Inżyniera i Zamawiającego, b) kategorię nie wolno znalezionych niewybuchów lub niewypałów podnosić, odkopywać, zakopywać, przenosić, wrzucać do ognia lub wody, itp. 	Wykonawca
91.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	<p>Zasady postępowania w przypadku wystąpienia wód wezbraniowych i powodziowych</p> <ul style="list-style-type: none"> c) należy sporządzić Plan ochrony przeciwpowodziowej Terenu Budowy na wypadek wezbrania powodziowego, d) zaplecza budowy należy zlokalizować: <ul style="list-style-type: none"> • poza zasięgiem wód powodziowych o prawdop. 10%, (tzw. woda dziesięcioletnia); • w odległości nie mniejszej niż 50m od wód i miejsc podmokłych (dotyczy zapleczy budowy), e) należy powołać Komitet Przeciwpowodziowy budowy, w którego skład wejdzie personel inżyniersko-techniczny, f) należy prowadzić stały monitoring informacji o stanach wód i prognozowanych opadach, g) należy prowadzić stałą ocenę stanu ochrony przed powodzią w odniesieniu do istniejącej budowy oraz kontrolować stan gotowości organizacyjnej, środków i sprzętu do zabezpieczenia przed powodzią pracowników, terenu i zaplecza budowy, h) w przypadku prognozowanych wysokich stanów wód na rz. Odrze należy zabezpieczyć plac budowy przed negatywnymi skutkami przepływu wód powierzchniowych i dokonać ewakuacji ludzi, sprzętu i materiałów, stosownie do rozmiaru zagrożenia. 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
92.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Wytyczne dotyczące bezpieczeństwa na drodze wodnej / zapobieganie wypadkom żegludowym</p> <p>a) środki transportowe (zestawy pływające) i urządzenia pływające muszą spełniać wymagania stosownych w tym zakresie, a obowiązujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przepisów w zakresie żeglugi śródlądowej,</p> <p>b) środki transportowe (zestawy pływające) i urządzenia pływające pod względem parametrów muszą być dostosowane do warunków wynikających z obecnej klasy drogi wodnej,</p> <p>c) Wykonawca pozyska wymagane uzgodnienia w zakresie prowadzenia prac w obrębie drogi wodnej i wykorzystania urządzeń pływających z Dyrektorem Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie i właściwą administracją drogi wodnej. Działanie należy wykonać przed przystąpieniem do prac w obrębie drogi wodnej,</p> <p>d) należy wykonać oznakowanie terenu prac oraz drogi wodnej informujące o występujących zagrożeniach i ograniczeniach w ruchu żegludowym zgodnie z Ustawą o żegludzie śródlądowej i przepisami prawa miejscowego. Sposób oznakowania i miejsce posadowienia oznakowania należy uzgodnić z Dyrektorem Urzędu Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie i z właściwą administracją drogi wodnej. Działanie należy wykonać przed przystąpieniem do prac w obrębie drogi wodnej.</p>	Wykonawca
93.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Ochrona wód.	Obszar realizacji Zadania	<p>Wykonanie atestu czystości dna w rejonie mostu</p> <p>Po zakończeniu prac w zakresie przebudowy mostu Wykonawca wykona atest czystości dna w rejonie przebudowanego mostu w celu zapewnienia, iż w związku z realizacją Zadania, w szczególności robotami rozbiórkowymi, nie powstały żadne przeszkody ograniczające eksploatację mostu bądź zagrażające bezpieczeństwu jednostek pływających.</p>	Wykonawca
14 - WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ				
94.	Wdrożenie i raportowanie	Obszar realizacji	Przeszkolenie kadry Wykonawcy w zakresie realizacji PZŚ	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
	realizacji PZŚ	Zadania	<p>Wykonawca odpowiada za przeprowadzenie szkolenia (zakończonego testem sprawdzającym wiedzę uczestników) z zasad i warunków PZŚ oraz wskazań ochronnych w trakcie realizacji budowy dla swojej kadry kierowniczej i inżyniersko-technicznej nadzorującej budowę, które powinien przygotować przy pomocy swojego zespołu ekspertów środowiskowych. Pracownicy Wykonawcy, którzy będą mieć do czynienia z paliwami i innymi substancjami ropopochodnymi oraz pozostałymi substancjami szkodliwymi dla zdrowia i środowiska powinni zostać przeszkoleni z zasad ochrony środowiska gruntowo-wodnego i stosowania środków jego ochrony, w tym użycia sorbentów.</p> <p>W raportach miesięcznych przedkładanych do Inżyniera Wykonawca będzie przekazywał informację na temat stanu przeszkolenia personelu Wykonawcy w zakresie warunków PZŚ w bieżącym okresie sprawozdawczym.</p>	
95.	Wdrażanie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Wyznaczenie koordynatora ds. PZŚ w zespole Wykonawcy</p> <p>W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczona osoba koordynująca i nadzorująca działania związane z realizacją PZŚ.</p> <p>Do obowiązków tej osoby będzie należeć m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> nadzór nad wdrażaniem poszczególnych warunków PZŚ w kolejnych etapach realizacji Zadania; bieżące monitorowanie stanu wdrażania poszczególnych warunków z Załączników 1 i 2 PZŚ na obszarze realizacji Zadania; bieżące informowanie kierownictwa zespołu Wykonawcy o obowiązkach wynikających z PZŚ na danym etapie robót, a także o problemach w zakresie realizacji PZŚ; współpraca z pozostałą częścią zespołu Wykonawcy (w tym z zespołem przyrodników, zespołem ekspertów archeologów Wykonawcy, zespołem nadzoru saperskiego Wykonawcy, specjalistami ds. nadzoru BHP) w zakresie zapewnienia odpowiedniej realizacji PZŚ; raportowanie realizacji PZŚ; współpraca z osobami odpowiedzialnymi za wdrożenie PZŚ w zespole Inżyniera i Zamawiającego; <p>Zaangażowanie ww. eksperta w ramach prac na innych zadaniach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać jego dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania. Osoba wyznaczona do sprawowania ww. funkcji wymaga akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
96.	Wdrażanie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów środowiskowych</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów środowiskowych, złożonego z reprezentantów następujących specjalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) botanik-fitosocjolog (siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin); b) dendrolog (zasady pielęgnacji i zabezpieczania drzew); c) zoolog-ichtiolog (ryby); d) zoolog-herpetolog (płazy i gady); e) zoolog-ornitolog (ptaki); f) zoolog-teriolog (ssaki nie latające), g) zoolog-chiropterolog (nietoperze) h) zoolog- entomolog (owady). <p>Eksperci ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) działań łagodzących wymienionych w załączniku 1 PZŚ, b) działań monitoringowych wymienionych w załączniku 2 PZŚ. <p>Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych zadaniach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Zadania. Skład personalny zespołu nadzoru przyrodniczego Wykonawcy wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Jeden członek zespołu ekspertów środowiskowych może reprezentować najwyżej dwie specjalizacje przyrodnicze wymienione powyżej w pkt. a)-h)</p>	Wykonawca
97.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów archeologów</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów. Eksperci ci zaangażowani będą w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ. Członkowie zespołu ekspertów archeologów muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu ekspertów archeologów wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości w zakresie</i></p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			działań zespołu ekspertów archeologów.	
98.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów ds. BHP</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział ekspertów ds. BHP. Eksperti ci zaangażowani w bieżący nadzór, wdrażanie oraz kontrolę przestrzegania przepisów i zasad odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny pracy. Członkowie zespołu ekspertów ds. BHP muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe, zgodne z polskimi przepisami prawa pracy. Skład personalny zespołu ekspertów ds. BHP wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów ds. BHP. Przed rozpoczęciem prac, nadzór BHP Wykonawcy przeprowadzi dedykowane szkolenie dla personelu Wykonawcy z zakresu bezpieczeństwa pracy i zagrożenia wypadkowego podczas realizacji Zadania.</p>	Wykonawca
99.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zespołu nadzoru saperskiego</p> <p>Przez cały okres realizacji Zadania Wykonawca zapewni udział zespołu nadzoru saperskiego. Zespół ten zaangażowany będzie w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ. Eksperti zespołu nadzoru saperskiego muszą posiadać odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu nadzoru saperskiego wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera <i>Plan zapewnienia jakości</i> w zakresie działań zespołu ekspertów nadzoru saperskiego.</p>	Wykonawca
100.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Sprawozdania zespołu przyrodników Wykonawcy</p> <p>Zespół przyrodników Wykonawcy prowadzi sprawozdawczość obejmującą:</p> <p>a) sporządzanie okresowych raportów (miesięcznych, kwartalnych i raportu końcowego) z realizacji warunków określonych w PZŚ;</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>b) raporty miesięczne składane będą w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru środowiskowego;</p> <p>c) ew. inne sprawozdania i raporty związane z wdrażaniem działań określonych w PZŚ polecane do wykonania przez Inżyniera,</p> <p>d) ww. raporty składane będą do Inżyniera.</p>	
101.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Raportowanie stanu realizacji PZŚ w raportach miesięcznych</p> <p>W okresie realizacji Zadania Wykonawca będzie przedkładał Inżynierowi comiesięczne raporty z realizacji warunków określonych w PZŚ (w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru przyrodniczego). Szablon ww. raportu (listy sprawdzającej) wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>W zależności od okoliczności, Inżynier może zażądać od Wykonawcy przedstawiania dodatkowych raportów, dotyczących m.in. zaistniałych sytuacji kryzysowych, realizacji wybranych pozycji PZŚ i in.</p>	Wykonawca
102.	Okresowe narady dotyczące wdrażania działań łagodzących i monitoringowych	Biuro Wykonawcy/ biuro Inżyniera/biuro Zamawiającego	<p>Omawianie wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy</p> <p>W okresie realizacji zadań wynikających z PZŚ odbywać się będą comiesięczne spotkania zespołów JRP, Inżyniera oraz Wykonawcy w celu omówienia i kontroli wdrażania działań łagodzących i monitoringowych.</p> <p>Niezależnie od powyższego, aktualne wymagania i problemy związane z wdrażaniem PZŚ będą omawiane podczas Rad Budowy.</p>	JRP, Zespół Inżyniera oraz Wykonawca
103.	Wdrażanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Zadania	<p>Przekazywanie informacji nt realizacji warunków określonych w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15.01.2020 r. zezwalającej na odstępstwa od zakazów ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (WPN-1.6401.1.2020.KS)</p> <p>Informację o zakresie realizacji warunków wymienionych w poz. 28, 29, 36, 37 (tj. warunków określonych w decyzji RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim z dn. 15.01.2020 r.) w danym roku kalendarzowym należy</p>	Wykonawca Inżynier Zamawiający

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>przedkładać do RDOŚ według następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wykonawca przedłoży ww. informację do Inżyniera w terminie do dnia 31 grudnia danego roku, – Inżynier przedłoży ww. informację do Zamawiającego, - Zamawiający przedłoży ww. informację do RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku (31 stycznia 2021, 31 stycznia 2022) 	
15 - SZCZEGÓLNE WYMAGANIA POLITYK ES BANKU ŚWIATOWEGO				
104.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Ochrona wód. Ochrona zasobów przyrodniczych.	Obszar realizacji Zadania	<p>Kodeks postępowania ES</p> <p>Wykonawca podejmie wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić, że personel Wykonawcy został poinformowany o Kodeksie postępowania ES, przedłożonym wraz z ofertą i opisanym w punkcie 6.13 tekstu PZŚ, w tym o określonych zachowaniach, które są zabronione, i że rozumie konsekwencje zaangażowania się w takie zabronione zachowania.</p> <p>Wykonawca dopilnuje również, aby Kodeks Postępowania ES był w sposób widoczny zaprezentowany w miejscach przebywania personelu Wykonawcy.</p> <p>Warunek dotyczy Wykonawcy i jego personelu, niezależnie od prawnej formy współpracy i odpowiednio Podwykonawców i ich personelu.</p>	Wykonawca
105.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu i mobbingowi</p> <p>Wykonawca ma obowiązek zapewnić takie warunki podczas realizacji Kontraktu, aby nie dopuścić do przypadków mobbingu i molestowania seksualnego w stosunku do swojego personelu i Podwykonawców, a także innych osób (zarówno związanych z realizacją Kontraktu, jak i osób postronnych).</p>	Wykonawca
106.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Podnoszenie świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi</p> <p>Wykonawca, poprzez zatwierdzonego dostawcę usług, posiadającego odpowiednie kwalifikacje, przeprowadzi</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu i mobbingowi. Działania te będą prowadzone w trakcie całego okresu obowiązywania Kontraktu w tym w okresie zgłaszania wad przynajmniej co drugi miesiąc. Będą one mieć formę kampanii informacyjnych, edukacyjnych i uświadamiających.	
107.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Zgłaszanie przypadków molestowania seksualnego i mobbingu</p> <p>Obowiązkiem Wykonawcy jest bezzwłoczne informowanie Konsultanta o wszystkich przypadkach zgłoszonych i podejrzeniach dotyczących molestowania seksualnego i mobbingu. Wszystkie przypadki zgłoszonych i podejrzeniach dotyczących molestowania seksualnego i mobbingu winny zostać wpisane do rejestru skarg i wniosków prowadzonego przez Wykonawcę. W przypadku stwierdzenia mobbingu lub molestowania seksualnego obowiązkiem Wykonawcy jest podjęcie działań dążących do natychmiastowego zakończenia takich zachowań oraz wyciągnięcie wszelkich przewidzianych prawem konsekwencji wobec sprawców tych zachowań. Wykonawca ma również obowiązek udzielenia wszelkiej niezbędnej pomocy i wsparcia ofiarom tych zachowań.</p>	Wykonawca
108.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie możliwości składania skarg i wniosków przez pracowników zatrudnionych przy realizacji Zadania</p> <p>Wykonawca poinformuje wszystkie osoby zatrudnione na budowie o możliwości składania skarg na warunki pracy i płacy oraz doręczy ulotkę informacyjną z niezbędnymi informacjami dotyczącymi zgłaszania skarg i wniosków, w której zapewni o braku reperkusji dla osoby zgłaszającej problem. Wykonawca prowadzi będzie rejestr skarg i wniosków. Treść ulotki oraz format rejestru zostanie uzgodniony z Konsultantem.</p>	Wykonawca
109.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie bezwypadkowych warunków pracy</p> <p>Wykonawca zapewni w obszarze realizacji Zadania i poza obszarem realizacji Zadania (podczas czynności związanych z realizacją Zadania, np. podczas transportu) takie warunki, aby nie dopuścić do wypadków z udziałem osób związanych z realizacją Kontraktu, w tym personelu Wykonawcy, Inżyniera, Zamawiającego, Podwykonawców i in. oraz osób postronnych. W przypadku zaistnienia takich wypadków należy:</p>	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<ul style="list-style-type: none"> • bezzwłocznie zapewnić właściwe postępowanie z poszkodowanym; • zabezpieczyć miejsce zdarzenia; • jak najszybciej poinformować Inżyniera o zdarzeniu i sposobie reakcji Wykonawcy na zdarzenie; powiadomić odpowiednie służby i umożliwić ich dotarcie do miejsca zdarzenia. 	
110.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Warunki zatrudnienia pracowników młodocianych</p> <p>W związku z realizacją Kontraktu, Wykonawca może zatrudnić tylko takiego pracownika młodocianego, który ukończył 15 lat, ukończył co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową i przedstawił świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża jego zdrowiu.</p> <p>Minimalny wiek dla pracownika uczestniczącego w pracach budowlanych oraz innych pracach stwarzających ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi to 18 lat.</p>	Wykonawca
111.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Nadzór BHP Wykonawcy</p> <p>Wykonawca, w okresie realizacji Zadania, zapewni stały nadzór BHP. Zakres obowiązków, kwalifikacje i skład osobowy służb BHP Wykonawcy będą zgodne z polskimi przepisami prawa pracy. Przed rozpoczęciem prac, nadzór BHP Wykonawcy przeprowadzi dedykowane szkolenie dla personelu Wykonawcy z zakresu bezpieczeństwa pracy i zagrożenia wypadkowego podczas realizacji Zadania.</p>	Wykonawca
112.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.	Obszar realizacji Zadania	<p>Zapewnienie zgodnych z prawem i standardami warunków pracy</p> <p>Wykonawca ma obowiązek stosować i przestrzegać wszystkich obowiązujących w Polsce przepisów prawa pracy, w szczególności wszystkich zapisów Kodeksu Pracy oraz będzie postępował zgodnie z Kodeksem postępowania ES. W szczególności, poniższe zagadnienia winny znaleźć odzwierciedlenie w polityce zatrudnienia i regulaminie wynagrodzeń Wykonawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie równouprawnienia w wynagrodzeniu dla pracowników wykonujących tą samą pracę nie biorąc pod uwagę płci, orientacji seksualnej ani wieku; • zapewnienie, że osoby zatrudnione na Kontrakcie nie będą prześladowane oraz dyskryminowane ze względu 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			na płeć, orientację seksualną oraz wiek; • zapewnienie, że Wykonawca stosownie do możliwości i warunków oraz polskich przepisów Kodeksu Pracy, zaspokoi bytowe i socjalne potrzeby pracowników w miejscu pracy; zapewnienie, że Wykonawca zapewnia ułatwienie pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych.	
16 - WYTYCZNE POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OBOWIĄZYWANIA W TRAKCIE REALIZACJI ROBÓT STANU EPIDEMII LUB STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO				
113.	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Zadania	W przypadku obowiązywania w trakcie realizacji robót stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego Wykonawca zobowiązany jest: <ol style="list-style-type: none"> a) do zapewnienia osobom przebywającym na Placu budowy wszystkich niezbędnych środków ostrożności w celu zachowania zdrowia i bezpieczeństwa pracowników fizycznych, Personelu Wykonawcy, w zakresie opisanym w Warunkach Kontraktu, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich środków w celu uniknięcia lub zminimalizowania rozprzestrzeniania się chorób, w tym środków mających na celu uniknięcie lub minimalizację przenoszenia chorób zakaźnych, które mogą być związane z napływem tymczasowej lub stałej siły roboczej, związanej z realizacją Kontraktu, w sposób określony w treści obowiązującego Prawa np. w wydawanych na podstawie art.46a ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 z późn. zm.) rozporządzeniach w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, b) wyznaczyć osobę odpowiedzialną na Kontrakcie za sprawy związane z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w okresie epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, c) wdrażać odpowiednie zalecenia Banku Światowego oraz służb sanitarnych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, d) współpracować z Zamawiającym oraz Inżynierem, w szczególności przekazywać bieżące informacje dotyczące podjętych lub zaplanowanych środków ostrożności, w tym w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia Placu Budowy przed dostępem osób nieupoważnionych, wprowadzonych procedur i odpowiedniej aktualizacji dokumentów opisanych w pkt. 6.13, w szczególności Planu BIOZ, Planu 	Wykonawca

Lp.	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot odpowiedzialny
			<p>Gospodarki Odpadami, Projektu Organizacji Placu Budowy, Strategii Zarządzania i Planów Wdrażania ES,</p> <p>e) zorganizować akcję informacyjną (np. w formie umieszczonych na Placu budowy plakatów oraz instrukcji) dotyczących objawów i oznak zakażenia, rozprzestrzeniania się wirusa, sposobów ochrony (w tym np. regularnego mycia rąk)</p> <p>f) zorganizować szkolenia dla pracowników fizycznych, Personelu Wykonawcy co najmniej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaktualizowanych procedur i dokumentów, • objawów i oznak COVID-19 (lub innej choroby zakaźnej zw. z wprowadzonym stanem epidemii/ zagrożenia epidemicznego), w tym w zakresie samodzielnego monitorowania objawów, rozprzestrzeniania się wirusa ,dostępnych środków ochrony, • postępowania w przypadku zauważenia objawów choroby u siebie i innych, • obowiązujących regulacji dotyczących kwarantanny pracowników oraz ich rodzin, wynagrodzenia za okres choroby izolacji lub kwarantanny, świadczenia opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanego w związku z przeciwdziałaniem zakażeniu, • obowiązujących procedur sygnalizacji naruszeń lub zgłaszania skarg przez pracowników, • postępowania z odpadami – np. maseczki, rękawiczki, płyny dezynfekcyjne i środki czyszczące. <p>W trakcie trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w zakresie Prawem dozwolonym, przeprowadzanie szkoleń winno odbywać się za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub w formie samokształcenia.</p> <p>Powyższe zasady należy stosować w odpowiedni sposób w przypadku ogłoszenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego w zw. z inną chorobą zakaźną.</p>	